

Sygn. akt IV KK 7/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **H. D.** skazanego z art. 207 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 3 marca 2022 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt VII Ka (...),
zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w M.
z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt II K (...)

uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. co do orzeczenia o środku
karnym i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w
O. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2021 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w M.
uznał oskarżonego **H. D.** za winnego popełnienia występkę wyczerpującego

dyspozycję art. 207 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 207 § 1 k.k. skazał go na karę roku pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k., art. 72 § 1 pkt 5, 7a oraz 8 k.k., art. 73 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby lat 3 jednocześnie zobowiązując oskarżonego do powstrzymywania się do nadużywania alkoholu oraz do zaniechania naruszania dóbr osobistych pokrzywdzonej E. D.. Orzekł również zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej E. D. na odległość nie mniejszą niż 50 metrów, oddając oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego. Orzekł też o kosztach postępowania.

Apelację od wyroku - na niekorzyść oskarżonego - złożył prokurator, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze. W apelacji prokurator podniósł zarzuty obrazy prawa materialnego oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w M. do ponownego rozpoznania.

Po rozpoznaniu apelacji Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 14 października 2021 r. w sprawie o sygn. akt VII Ka (...) zaskarżony wyrok zmienił w ten sposób, że:

a/ na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w zw. z art. 34 § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. w miejsce wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności orzekł karę 10 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, zaś na podstawie art. 41 a § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej E. D. na odległość 50 metrów;

b/ na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej wobec oskarżonego kary ograniczenia wolności zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 2 listopada 2020 r. godzina 18:40 do dnia 4 listopada 2020 r. godzina 11:36, przy przyjęciu, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dniom kary ograniczenia wolności;

c/ uchylił rozstrzygnięcie z pkt II.

W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Kasację w tej sprawie na korzyść skazanego złożył Prokurator Generalny zaskarżając powyższy wyrok w zakresie orzeczenia o środku karnym z art. 41 a § 1 k.k. W kasacji Prokurator Generalny postawił zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 41a § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegającego na orzeczeniu wobec oskarżonego H. D. środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej E. D. na odległość 50 metrów, bez wskazania okresu obowiązywania tego środka, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2 - 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15, co obliguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania środka karnego.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w O. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Bezsporne jest, że zmieniając wyrok Sądu Rejonowego w M. i orzekając wobec H. D. , na podstawie art. 41a § 1 k.k., środek karny w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej E. D. na odległość mniejszą niż 50 metrów, sąd odwoławczy zaniechał wskazania okresu, na jaki zakaz ten orzeczono. Tymczasem, stosownie do treści art. 43 § 1 k.k., jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, zakazy wymienione m.in. w art. 39 pkt 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15. Uchybienie to dostrzegł zresztą sam sąd drugiej instancji (por. uzasadnienie wyroku).

Brak określenia w wyroku czasu trwania środka karnego stanowi o rażącym naruszeniu art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., a jest oczywiste, że uchybienie to miało istotny wpływ na treść tego wyroku powodując, iż przedmiotowe rozstrzygnięcie w zakresie represji karnej wynikającej z tego środka nie zawiera koniecznego – wymaganego ustawą – elementu; to zaś sprawia, że środek ten obowiązuje bezterminowo. Zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem Sądu Najwyższego (np. wyroki: z dnia 30 marca 2015 r., II KK 75/15; z dnia 10 sierpnia 2017 r., III KK 307/17; z dnia 10 lutego 2017 r., IV KK 5/17; z dnia 17 grudnia 2020

r., I KK 170/20; z dnia 2 lutego 2021 r., IV KK 520/20) brak jest możliwości określenia czasu obowiązywania tego zakazu w postępowaniu wykonawczym; nie jest prawnie dopuszczalne doprecyzowanie tego okresu w postępowaniu wykonawczym, np. poprzez wykorzystanie uregulowania zawartego w art. 13 § 1 k.k.w. W związku z powyższym konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w tej części i przekazanie do ponownego rozpoznania sądowi drugiej instancji. W konsekwencji należało orzec jak w wyroku.